

Примітка 1 Інформація про Кредитну спілку

Основні відомості про кредитну спілку:

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	25827545		
Повна назва Кредитної спілки	Херсонська обласна кредитна спілка «Єдність»		
Вид економічної діяльності за КВЕД	64.92		
Територія за КОАТУУ	6510136900		
Місцезнаходження	73000 Херсонська область м.Херсон вул..Гмирьова,8		
Сайт	kse.ks.ua		
Дата державної реєстрації	27.06.2000		
Код фінансової установи	14		
Дата реєстрації в реєстрі фінансових установ	15.06.2004		
Реєстраційний номер у Реєстрі фінансових установ	14100349		
Реквізити свідоцтва фінансової установи	КС №255		
Кількість відокремлених підрозділів	немає		
Ліцензії на здійснення діяльності	Серія, номер	Дата видачі	Термін дії
Ліцензія на здійснення діяльності кредитної спілки по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	Розпорядження Нацкомфінпослуг №267	28.01.2016	безстроково
Ліцензія на діяльність кредитної спілки з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів крім, внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	Розпорядження Нацкомфінпослуг №267	28.01.2016	безстроково
Чисельність працівників на 31.12.2017р.	6		
Голова правління	Арсьонов Олег Валентинович		
Головний бухгалтер	Єрмоленко Оксана Петрівна		
Банківські реквізити :			
№ р/р	МФО	Назва банку	Місто
26003000062257	300023	ПАТ«Укосоцбанк»	Київ

Назва вищого органу управління

Загальні збори членів Кредитної спілки.

Найменування материнської компанії

Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Спілка здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України № 2908-III "Про кредитні спілки" від 20.12.2001 року, Закон України № 2664-III "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001 року та інші нормативні акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Кредитна спілка відповідно до свого статуту:

- ✓ приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- ✓ надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності.;
- ✓ залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі;
- ✓ виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- ✓ розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладями громадян, об'єднаний кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких встановлюється Уповноваженим органом, та паї кооперативних банків;
- ✓ залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам;
- ✓ надає кредити іншим кредитним спілкам;
- ✓ виступає членом платіжних систем;
- ✓ оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданого йому кредиту;
- ✓ провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Проведення кредитною спілкою іншої діяльності, не допускається.

Спілка є членом Національної асоціації кредитних спілок України та Об'єднаної кредитної спілки НАКСУ.

Органи управління та контролю

Органами управління кредитної спілки є загальні збори, спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює Голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Інформація щодо діяльності кредитної спілки через відокремлені підрозділи

Кредитна спілка не здійснює діяльність через відокремлені підрозділи.

ВІДОКРЕМЛЕНІ ПІДРОЗДІЛИ

Таблиця 1.1

	2017	2016
Кількість відокремлених підрозділів		

Станом на 31.12.2017 року 100% пайового капіталу Співки володіли фізичні особи. Оскільки кредитна спілка є організацією, що заснована на кооперативних засадах, то усі члени кредитної спілки мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайових та інших внесків.

ЧЛЕНИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

Таблиця 1.2

	2017	2016
Кількість членів кредитної спілки	4208	4090

Примітка 2 Основа складання фінансової звітності.**Загальна інформація**

У своїй обліковій політиці починаючи з 2015 року кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2015 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000 р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 № 04/4-07/702. За попередні періоди включаючи 31.12.2014р. кредитна спілка подавала фінансову звітність за національними стандартами НСБО (ПСБО)

Ця фінансова звітність за рік, що закінчився 31.12.2017 р. складена за МСФЗ. Відповідно до МСФЗ 1 ця фінансова звітність містить:

звіт про фінансовий стан на 31.12.2016, 31.12.2017р.;

звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 та 2017 роки;

звіт про рух грошових коштів за 2016 та 2017 роки;

звіт про зміни у власному капіталі за 2016 та 2017 роки;

примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик, порівняльну інформацію та інші пояснення.

Концептуально основою цієї фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Під час переходу на МСФЗ кредитна спілка застосувала такі винятки:

- Для визначення вартості фінансових активів застосовано виняток, передбачений п. Г19В МСФЗ 1: «...Якщо для суб'єкта господарювання практично неможливо застосувати ретроспективно метод ефективного відсотка або вимоги зменшення корисності в параграфах 58 - 65 і К384 - К393 МСБО 39, то справедливою вартістю фінансового активу на дату переходу на МСФЗ є нова амортизована собівартість такого фінансового активу на дату переходу на МСФЗ.» Тобто на дату переходу на МСФЗ 01.01.2015 визначити, що справедливою вартістю є нова амортизована собівартість фінансових активів, визначена за даними бухгалтерського обліку та підтверджена результатами інвентаризації на дату переходу на МСФЗ.

- Для визначення вартості фінансових зобов'язань застосувати виняток, передбачений п. Г19 МСФЗ 1: «...Г19 МСФЗ 9 дозволяє призначити фінансове зобов'язання (за умови відповідності певним критеріям) як фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку. Незважаючи на цю вимогу, суб'єктові господарювання дозволяється призначити на дату переходу на МСФЗ будь-які фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку за умови, що таке зобов'язання відповідає критеріям у параграфі 4.2.2 МСФЗ 9 на таку дату.» Тобто на дату переходу на МСФЗ 01.01.2015 визначити, що справедливою вартістю фінансових зобов'язань є вартість, визначена за даними бухгалтерського обліку та підтверджена результатами інвентаризації на дату переходу на МСФЗ.

- Для оцінки фінансових активів або фінансових зобов'язань за справедливою вартістю при первісному визнанні застосувати виняток відповідно до параграфу Г20 МСФЗ 1: «...Г20 Незважаючи на вимоги параграфів 7 і 9, суб'єкт господарювання може застосовувати вимоги в останньому реченні параграфа Б5.4.8 і параграфа Б5.4.9 МСФЗ 9 перспективно до операцій, укладених на дату переходу на МСФЗ або пізніше...» Тобто при первісному визнанні фінансових активів та фінансових зобов'язань використовувати ціну операції (суму договору) як справедливую вартість фінансового інструмента.

- При підготовці фінансової звітності кредитна спілка, відповідно до параграфу 17 МСБО 1, використала нормативну вимогу в частині визнання зменшення корисності фінансових активів, відповідно до Розпорядження №7 Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок» від 16.01.2004 р. зі змінами та доповненнями. (далі по тексту — Розпорядження №7). Тобто Кредитною спілкою з метою покриття втрат від неповернення кредитів формується резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, який визнається резервом, сформованим згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності, у зв'язку із знеціненням (зменшенням корисності) активів внаслідок реалізації кредитного ризику.

- Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСБО 39 та методичних рекомендацій НБУ щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, дорівнює номінальній ставці.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року.

Звітний період - 2017 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Форми фінансової звітності

Перелік та назви форм фінансової звітності відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки.

У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

Примітка 3 Операційне середовище та безперервність діяльності

Діяльність кредитної спілки в 2016-2017 роках здійснювалась в агресивному операційному середовищі, обумовленому негативною ситуацією в Україні. Стрімке зростання цін та тарифів призвело до різкого зниження рівня платоспроможності позичальників та потенційних позичальників, що призвело до зростання прострочення та зменшення обсягів кредитування. Політична та економічна паніка, підкріплена додатково девальвацією гривні та збільшенням ставок оподаткування пасивних доходів в 2015 році призвела до відтоку ресурсів кредитної спілки. В 2016-2017 роках ситуація дещо стабілізувалася. Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» та Статуту кредитної спілки, кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів з 01.07.2017 року.

У зв'язку з вищенаведеним неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Кредитної спілки. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

Враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, а також стабілізацію української економіки протягом 2017 року, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній

основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Примітка 4 *Виклад суттєвих облікових політик та суджень.*

Примітка 4.1. *Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності.*

4.1.1. Фінансові активи

Кредити, надані членам кредитної спілки.

Під час первісного визнання цього фінансового активу та за умови застосування звичайної процентної ставки, кредитна спілка оцінює його за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до видачі кредиту. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Подальша оцінка цих фінансових активів здійснюється за амортизованою собівартістю, яка визначається за методом ефективної ставки відсотка відповідно до МСФЗ 9. Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання — це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання...»

Метод ефективного відсотка — це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період.

Ефективна ставка відсотка — це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Обчислюючи ефективну ставку відсотка, суб'єкт господарювання має попередньо оцінити грошові потоки, враховуючи всі умови контракту про фінансовий інструмент (наприклад, аванси, опціони "кол" та подібні опціони), але не має розглядати майбутні збитки від кредитів. Обчислення включає всі гонорари та додаткові комісійні збори, сплачені або отримані сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див.МСБО 18), витрати на операції та всі інші премії чи дисконти. Є припущення, що грошові потоки та очікуваний строк дії групи подібних фінансових інструментів можна достовірно оцінити. Проте в тих рідкісних випадках, коли неможливо достовірно оцінити грошові потоки або очікуваний строк дії фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів), суб'єктові господарювання слід

використовувати контрактні грошові потоки за весь контрактний строк фінансового інструмента (або групи фінансових інструментів).

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами кредитна спілка в обліку класифікує за строками ці фінансові активи за початковим терміном погашення.

Знецінення кредитів, наданих членам кредитної спілки

Кредитна спілка, відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» (далі по тексту — Основний закон), в порядку, передбаченому Розпорядженням №7, Положення про фінансові послуги та Положення про фінансове управління, на постійній основі здійснює моніторинг кредитного портфеля на предмет зменшення корисності (знецінення). Відповідно до вимог Розпорядження №7, кредитна спілка формує Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок в порядку, передбаченому п. 5.1 зазначеного Розпорядження. Спеціалізоване програмне забезпечення розраховує дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично. Якщо, відповідно до МСБО 39, кредитна спілка виявляє інші ніж прострочення фактори знецінення, кредитна спілка формує резерв в розмірі більшому, ніж необхідний, але з урахуванням того, що загальна сума сформованого резерву не може перевищувати загальну суму прострочених кредитів. Також кредитна спілка у складі резерву покриття втрат від неповернених позичок формує резерв на нараховані але несплачені проценти відповідно до вимог Розпорядження №7 зі змінами та доповненнями. Кредитна спілка формує резерв на нараховані проценти у наступному порядку: 100% простроченої заборгованості за процентами, нарахованими з 01.01.2015 року.

Грошові кошти та їх еквіваленти.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, поточні рахунки в установах банків, заборгованість кредитних установ зі строком погашення до 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

4.1.2. Фінансові інвестиції

Кредитна спілка під час складання фінансової звітності відносить до фінансових інвестицій депозити в банках, ОКС, пайові внески в ОКС. Фінансові інвестиції обліковуються та відображаються у звітності за справедливою вартістю.

4.1.3. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю мінус накопичена амортизація та збитки від знецінення, за наявності. Витрати на ремонт та технічне обслуговування основних засобів визнаються витратами по мірі їх виникнення. Під час переходу на МСФЗ кредитна спілка вирішила застосувати МСБО 16 та МСБО 38 ретроспективно.

Амортизація основних розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	<i>Років</i>
Будинки, споруди та передавальні пристрої	15
Машини та обладнання	5
Транспортні засоби	7
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
Інші основні засоби	3- 15

Нематеріальні активи включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 2 - 20 років, та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

4.1.5.Активи, утримувані для продажу

Необоротні активи або групи вибуття, що включають активи та зобов'язання, балансова вартість яких, як очікується, буде відшкодована переважно в результаті продажу або розподілу, а не в результаті тривалого використання, відносяться до категорії активів, утримуваних для продажу. Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за їхньою балансовою вартістю або за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, залежно від того, яка з цих сум менша.

4.1.6.Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання в основному складаються з внесків (вкладів) на депозитні рахунки, кредитів, отриманих в ОКС, коштів, залучених від інших юридичних осіб.

При первісному визнанні за умови застосування звичайної відсоткової ставки кредитна спілка оцінює фінансові зобов'язання за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до залучення зобов'язання. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, користуючись методом ефективного відсотка. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю довкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами, кредитна спілка в обліку класифікує за строками фінансові активи за початковим терміном погашення. Під час складання фінансової звітності за міжнародними стандартами для

класифікації зобов'язань за строками кредитна спілка використовує фактичний термін погашення зобов'язань.

4.1.7. Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи

Забезпечення в фінансовій звітності визнається, якщо виконуються всі три умови:

- кредитна спілка має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

4.1.8. Визнання доходів та витрат

Дохід у фінансовій звітності визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу. Визнання витрат у фінансовій звітності здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Доходи і витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

4.1.9. Витрати на персонал та відповідні нарахування

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитної спілки

відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

4.1.10. Виправлення сум попередніх періодів

У поданій фінансовій звітності немає виправлення сум попередніх періодів.

4.1.11. Нові положення фінансової звітності та дострокове застосування

Нижче в таблиці наведено зміни до МСФЗ, дата набуття чинності таких змін, застосування таких змін кредитною спілкою та вплив таких змін на фінансову звітність кредитної спілки.

Стандарти та поправки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2016р.	Вплив поправок
МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» щодо професійного судження в разі прийняття рішень про відображення інформації у фінансовій звітності	Фактор сутєвості повинен застосовуватися щодо всієї звітності в цілому, і додаткове включення несуттєвої інформації не тільки не приносить користі, а й може, навпаки, завдати шкоди. Професійне судження повинно застосовуватися компаніями для визначення того, де саме в звітах і в якій послідовності їм найкраще розкрити інформацію	01.01.2016р.	Так	Застосовано	Розкриття інформації здійснено з урахуванням рівня сутєвості щодо всієї звітності в цілому
МСБО (IAS) 16 «Основні засоби» щодо амортизації (п. 62А)	Забороняється застосування методу амортизації на основі виручки щодо об'єктів основних засобів, оскільки метод відображає характер економічних вигод, що генеруються активом, а не споживання майбутніх економічних вигод від цього активу	01.01.2016р.	Ні	Не застосовано	Поправка не впливає на фінансову звітність, оскільки Кредитна спілка не нараховує амортизацію на основі виручки щодо об'єктів основних засобів
МСБО (IAS) 27 «Окрема фінансова звітність» щодо застосування методу участі в капіталі в окремій фінансовій звітності	Дозволено компаніям використовувати дольовий метод для обліку інвестицій у дочірні, спільні та асоційовані компанії в окремій фінансовій звітності	01.01.2016р.	Ні	Не застосовано	Поправка не впливає на фінансову звітність, оскільки Кредитна спілка не використовує метод участі у капіталі
МСБО (IAS) 34 «Проміжна фінансова звітність» щодо розкриття інформації в інших компонентах проміжної фінансової звітності (п. 16(а))	Інформація повинна розкриватися в проміжних фінансових звітах або проміжні фінансові звіти повинні містити посилання на будь-який інший звіт (наприклад, звіт керівництва або звіт про ризики). При цьому такий звіт повинен бути доступний користувачам фінансової звітності на тих же умовах і в той же час, що й проміжні фінансові звіти	01.01.2016р.	Так	Застосовано	Проміжна фінансова звітність подана до органів статистики в необхідному обсязі.
МСФЗ (IFRS) 5 «Довгострокові	Рекласифікації (замість продажу – розподіл на користь власників або	01.01.2016р.	Ні	Не застосовано	Поправка не впливає на

активи, призначені для продажу, та припинення діяльності» (п. 26, 26А)	навпаки) не повинні розглядатися як відмова від плану продати або розподілити на користь власників актив (ліквідаційної групи). Зміна способу відчуження не перериває і не змінює спочатку певний термін виконання плану відчуження				фінансову звітність, оскільки Кредитна спілка не здійснює розподіл активів на користь власників
МСФЗ (IFRS) 14 «Відкладені рахунки, що регулюються»	Стандарт встановлює порядок обліку залишків на відкладених рахунках тарифного регулювання. Дія стандарту поширюється тільки на організації, що вперше застосовують стандарти МСФЗ та раніше визнавали залишки на відкладених рахунках тарифного регулювання згідно з національними стандартами обліку. Дозволяє зберегти застосовувану раніше облікову політику, пов'язану з регульованими тарифами	01.01.2016р.	Ні	Не застосовано	Стандарт не застосований, оскільки Кредитна спілка не входить до сфери його дії
МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка від контрактів з клієнтами»	Введено п'ятиступеневу модель визнання виручки. Величина виручки визначається у сумі очікуваної оплати за переданий товар або надану послугу (а не за справедливою вартістю відшкодування).	01.01.2018р.	Ні	Не застосовано	Стандарт не застосований, оскільки Кредитна спілка не входить до сфери його дії
МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Нова класифікація та вимоги до оцінки фінансових активів та зобов'язань, поліпшена модель обліку операцій хеджування, нова модель знецінення фінансових інструментів на основі очікуваних збитків	01.01.2018р.	Ні	Не застосовано	Керівництво вирішило не застосовувати достроково.

4.1.12. Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року та виправлення помилок

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. Виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

Примітка 4.2. Суттєві облікові судження та оцінки.

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво Спілки зробило такі судження, крім облікових оцінок, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності:

Невизначеність оцінок

У процесі застосування облікової політики керівництво Спілки використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених у фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає:

Безперервність діяльності

Керівництво Спілки здійснило оцінку щодо її можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Спілка має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким

чином, складання фінансової звітності було продовжено виходячи з принципу безперервності діяльності.

Справедлива вартість фінансових інструментів.

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають доступну ринкову інформацію.

Резерв під зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості.

Спілка регулярно проводить аналіз кредитів і дебіторської заборгованості на предмет зменшення корисності. Спілка використовує своє судження при оцінці збитків від зменшення корисності в ситуаціях, коли позичальник зазнає фінансових труднощів і відсутній достатній обсяг фактичних даних про аналогічних позичальників. Спілка аналогічним чином оцінює зміни майбутніх грошових потоків на основі даних спостережень, що вказують на несприятливу зміну в статусі погашення зобов'язань позичальниками в складі групи, що співвідноситься з випадками невиконання зобов'язань за активами у складі групи. Керівництво використовує оцінки, що базуються на історичних даних про історію збитків стосовно активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику й об'єктивних ознак зменшення корисності за групами кредитів і дебіторської заборгованості. Спілка використовує своє судження при коригуванні даних спостережень стосовно групи кредитів або дебіторської заборгованості для відображення поточних обставин.

Відстрочений актив з податку на прибуток.

Відстрочений актив з податку на прибуток визнається стосовно усіх невикористаних податкових збитків, коли існує вірогідність отримання прибутку, що підлягає оподаткуванню в майбутньому, щодо якого збитки можуть бути використані. Судження керівництва необхідні для визначення суми відстроченого активу з податку на прибуток, який може бути визнаний, виходячи з вірогідних строків і розміру майбутнього прибутку, що підлягає оподаткуванню, разом із стратегією податкового планування.

Примітка 5 Грошові кошти та їх еквіваленти

ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Таблиця 5.1

	2017	2016
Грошові кошти в касі	41	71
Поточний рахунок в банку	74	67
Інші рахунки в банках		
Вклади на депозитних рахунках до 90 днів	500	200
Грошові кошти та їх еквіваленти	615	338

Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Спілка розподіляє рух коштів на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність.

До руху коштів від операційної діяльності відносяться внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та кредити надані членам кредитної спілки.

До руху коштів від інвестиційної діяльності відносяться кредити надані іншим кредитним спілкам та депозитні рахунки в установах банків та об'єднаної кредитної спілки а також пайові внески до об'єднаної кредитної спілки.

До руху коштів від фінансової діяльності відносяться кредити отримані від банків, інших кредитних спілок, фінансових організацій та інші запозичені кошти.

Примітка 6 Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ включає:

ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ІНШИХ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ Таблиця 6.1

	2017	2016
Не поточні		
Пайові внески в об'єднану кредитну спілку	43	43
Пайові внески в кооперативний банк		
Резерв під зменшення корисності	( )	( )
Не поточні фінансові інвестиції	43	43
Поточні		
Строкові депозити, що розміщені на термін більше, ніж 90 днів та прострочені депозити	550	1000
Резерв під зменшення корисності	( )	( )
Поточні фінансові інвестиції	550	1000
Фінансові інвестиції всього	593	1043

Рух резерву під зменшення корисності сформованого на фінансові інвестиції та заборгованість інших кредитних установ:

РЕЗЕРВ НА ДЕПОЗИТИ Таблиця 6.2

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано	( )	( )
Сторновано	( )	( )
На кінець року		

Заборгованість по процентах нарахованих за фінансовими інвестиціями та по процентах нарахованих за заборгованістю інших кредитних установ включають:

	2017	2016
Проценти на пайові внески в об'єднану КС		2
Проценти на пайові внески в кооперативний банк		
Проценти на строкові депозити, що розміщені на термін більше, ніж 90 днів та прострочені депозити	14	
Резерв під зменшення корисності на сукупній основі	( )	( )
Проценти, нараховані за фінансовими інвестиціями, та за заборгованістю інших кредитних установ	113	95

Примітка 7 Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами

Кредити надані

Кредити надані включають:

КРЕДИТИ НАДАНІ

Таблиця 7.1

	2017	2016
Членам кредитної спілки, в т.ч.	2319	2119
Прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно	21	64
Прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно	3	13
Прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно	29	99
Неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить більше 365 днів	178	227
Безнадійні кредити, надані членам кредитної спілки	23	30
Резерв під зменшення корисності на сукупній основі в т.ч.	(223)	(331)
за простроченими кредитами 1-го рівня	0	0
за простроченими кредитами 2-го рівня	1	4
за простроченими кредитами 3-го рівня	21	70
за неповерненими кредитами	178	227
за безнадійними кредитами	23	30
Кредити, надані членам кредитної спілки разом	2096	1788
Іншим кредитним спілкам, в т.ч.		
Прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно		
Прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно		
Прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очі-		

куваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно		
Неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить більше 365 днів		
Безнадійні кредити, надані іншим кредитним спілкам		
Резерв під зменшення корисності на сукупній основі	( )	( )
Кредити, надані іншим кредитним спілкам разом		
Кредити надані	2096	1788

Кредити надані членам кредитної спілки на такі потреби:

КРЕДИТИ НАДАНІ ЧЛЕНАМ

Таблиця 7.2

	2017	%	2016	%
комерційні кредити	42	1.8	36	1.7
кредити, надані на ведення фермерських господарств				
кредити, надані на ведення особистих селянських господарств	1476	63.6	1402	66.2
кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт нерухомого майна	356	15.4	412	19.4
споживчі кредити	445	19.2	269	12.7
у тому числі:				
придбання автотранспорту				
придбання аудіо-, відео- побутової техніки та комп'ютерів	15	0.7		
інші потреби	430	18.5	269	12.7
Кредити надані	2319	100	2119	100

Резерв під зменшення корисності кредитів наданих

Узгодження змін резерву під зменшення корисності кредитів наданих є таким:

РЕЗЕРВИ НА КРЕДИТИ

Таблиця 7.3

	2017	2016
На початок року	331	363
Нараховано за рік	19	3
Використано на списання кредитів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	(127)	(35)
На кінець року	223	331

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Спілкою, залежать від оцінки кредитного ризику. Спілкою запроваджено основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Основні види отриманої застави включають: житло, надвірні будівлі, домашнє майно, тощо.

Спілка зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості застави, переоцінку її вартості, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами.

Інші нефінансові активи

Інші активи, що не є фінансовими активами включають:

ІНШІ АКТИВИ, ЩО НЕ Є ФІНАНСОВИМИ АКТИВАМИ

Таблиця 7.4

	2017	2016
Переплати персоналу		
Спільні фонди, створені для підтримки ліквідності	37	36
Інше	212	212
Всього інші нефінансові активи	249	248
Резерв під зменшення корисності	( )	( )
Разом інші активи, що не є фінансовими активами	249	248
Всього кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами	2345	2036

Резерв під зменшення корисності сформований на інші нефінансові активи

ІНШІ РЕЗЕРВИ

Таблиця 7.5

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік	1	
Використано на списання кредитів	(1)	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Проценти за кредитами наданими

Проценти за кредитами наданими включають:

ПРОЦЕНТИ ЗА КРЕДИТАМИ

Таблиця 7.6

	2017	2016
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки, в т.ч.	286	224
Прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно	1	5
Прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно	44	1
Прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно	3	10
Неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить більше 365 днів	12	37
Безнадійні кредити, надані членам кредитної спілки	10	10
Резерв під зменшення корисності на сукупній основі	(184)	(115)
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної		

спілки разом	102	109
Проценти за кредитами, наданими іншим кредитним спілкам, в т.ч.		
Прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно		
Прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно		
Прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно		
Неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить більше 365 днів		
Безнадійні кредити, надані іншим кредитним спілкам		
Резерв під зменшення корисності на сукупній основі ( ) ( )		
Проценти за кредитами, наданими іншим кредитним спілкам разом		
Комісійні та інші доходи за кредитами		
Проценти за кредитами наданими	102	109

Примітка 8 Активи призначені для продажу

Станом на 31.12.2016 року Спілка утримує нерухомість, стягнену з безнадійних боржників, та класифікує їх як активи, утримувані для продажу, загальною балансовою вартістю 15 тис. грн. Станом на 31.12.2017р. активи, утримувані для продажу відсутні.

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ, УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Таблиця 8.1

	2017	2016
Необоротні активи, утримувані для продажу		15

Примітка 9 Інвестиційна нерухомість

Станом на 31.12.2017 року у Співки відсутня інвестиційна нерухомість.

Інвестиційна нерухомість

Таблиця 9.1

Найменування	2016		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцін.+, уцін.-)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	2017	
	Первісна (переоц) вартість	Знос		Первісна (переоц) вартість	Знос	Первісна (переоц) вартість	Знос			Первісна (переоц) вартість	Знос
Інвестиційна нерухомість											

Примітка 10 Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

Основні засоби

Таблиця 10.1

Найменування	2016		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцін.+, уцін.-)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	2017	
	Первісна (переоц) вартість	Знос		Первісна (переоц) вартість	Знос	Первісна (переоц) вартість	Знос			Первісна (переоц) вартість	Знос
Земельні ділянки											
Будинки, споруди та передавальні пристр.	25	9						2		25	11
Машини та обладнання	91	54	1					14		92	68
Транспортні засоби											
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	23	17	2					2		25	19
Інші основні засоби	274	81				2	2	19		272	98
Разом	413	161	3			2	2	37		414	196

у т.ч. повністю амортизовані активи:

Будинки, споруди та передавальні пристрої	
Машини та обладнання	

Транспортні засоби	
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	
Інші основні засоби	
Разом	

Примітка 11 Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

Нематеріальні активи

Таблиця 11.1

Найменування	2016		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцін.+, уцін.-)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	2017	
	Первісна (переоц) вартість	Знос		Первісна (переоц) вартість	Знос	Первісна (переоц) вартість	Знос			Первісна (переоц) вартість	Знос
Права користування майном	1	1			1	1					
Права на знаки для товарів і послуг											
Авторські та суміжні з ними права											
Інші нематеріальні активи	19	17						1		19	18
Разом	20	18					1	1		19	18

у т.ч. повністю амортизовані активи:

Права користування майном	
Права на знаки для товарів і послуг	
Авторські та суміжні з ними права	
Інші нематеріальні активи	
Разом	

у т.ч. повністю амортизовані активи:

Права користування майном	
Права на знаки для товарів і послуг	
Авторські та суміжні з ними права	
Інші нематеріальні активи	
Разом	

Примітка 12 Незавершені капітальні інвестиції

Незавершені капітальні інвестиції

Таблиця 12.1

Найменування	2016	Надходження	Переміщення	Вибуття	2017
Капітальне будівництво					
Придбання (виговлення) основних засобів		3	3		
Придбання (створення) нематеріальних активів					
Разом		3	3		

Примітка 13 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

В цій фінансовій звітності відповідно до вимог МСФЗ кредитна спілка вираховує фінансовий результат методом нарахування та за принципом відповідності доходів та витрат. Використання нерозподіленого прибутку протягом 2017 року відображено у Звіті про власний капітал в графі 7.

Примітка 14 Резерви під зменшення корисності та інші резерви

Динаміка змін у резервах на покриття збитків від зменшення корисності та інших резервів була такою:

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими членам кредитної спілки

РЕЗЕРВИ ПІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ НА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА НЕПОВЕРНЕНИМИ КРЕДИТАМИ, НАДАНИМИ ЧЛЕНАМ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ Таблиця 14.1

	2017	2016
На початок року	446	481
Нараховано за рік	88	25
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	(127)	(60)
На кінець року	407	446

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за неповерненими кредитами наданими іншим кредитним спілкам

РЕЗЕРВИ ПІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ НА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА НЕПОВЕРНЕНИМИ КРЕДИТАМИ, НАДАНИМИ ІНШИМ КРЕДИТНИМ СПІЛКАМ Таблиця 14.2

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за судовими витратами

РЕЗЕРВИ ПІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ НА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА СУДОВИМИ ВИТРАТАМИ Таблиця 14.3

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік	1	
Використано на списання активів	(1)	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за претензіями та відшкодуванням завданих збитків

РЕЗЕРВИ ПІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ НА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА
ПРЕТЕНЗІЯМИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ

Таблиця 14.4

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Резерви під зменшення корисності на заборгованість за іншою дебіторською заборгованістю

РЕЗЕРВИ ПІД ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ НА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА
ІНШОЮ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

Таблиця 14.5

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Суми резервів під зменшення корисності активів вираховуються з балансової вартості відповідних активів.

Резерви за позовами, гарантіями та зобов'язаннями визнаються як зобов'язання.

Забезпечення (резерв) виплат відпусток

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (РЕЗЕРВ) ВИПЛАТ ВІДПУСТОК

Таблиця 14.6

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Забезпечення (резерв) інших виплат і платежів

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (РЕЗЕРВ) ІНШИХ ВИПЛАТ І ПЛАТЕЖІВ

Таблиця 14.7

	2017	2016
На початок року		
Нараховано за рік		
Використано на списання активів	( )	( )
Сторновано (зменшено)	( )	( )
На кінець року		

Примітка 15 Запаси

Запаси включають наступне:

ЗАПАСИ

Таблиця 15.1

	2017	2016
Сировина й матеріали		
Паливо		
Будівельні матеріали		
Запасні частини	3	3
Інші матеріали		
Малоцінні та швидкозношувані предмети	5	6
Разом інші активи, що не є фінансовими активами	8	9

Загальну суму запасів, що була включена у прибутки та збитки відображено у Примітці 20 "Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати".

Примітка 16 Заборгованість перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами

Заборгованість за кредитами отриманими перед кредитними установами включає:

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПЕРЕД КРЕДИТНИМИ УСТАНОВАМИ

Таблиця 16.1

	2017	2016
Кредити банків:		
Поточні		
Непоточні		
Кредити від фінансових установ:		
Поточні		
Непоточні		
Кредити від не фінансових установ:		
Поточні		
Непоточні		
Заборгованість перед кредитними установами разом		

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами

Заборгованість за процентами по кредитах отриманих перед кредитними установами включають:

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПО ПРОЦЕНТАМ ПО КРЕДИТАХ ПЕРЕД
КРЕДИТНИМИ УСТАНОВАМИ

Таблиця 16.2

	2017	2016
Кредити банків		
Кредити від фінансових установ		
Кредити від не фінансових установ		
Заборгованість за процентам по кредитах перед кредитними установами разом		

Примітка 17 Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання

Заборгованість перед членами

Заборгованість перед членами включає:

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПЕРЕД ЧЛЕНАМИ

Таблиця 17.1

	2017	2016
Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки		
Непоточні	150	255
Разом	150	255
Поточні		
Поточна заборгованість за довгостр. зобов'язаннями	2030	1751
До запитання	2	23
До 3-х місяців		63
Від 3-х до 12-и місяців	721	675
Разом	2753	2512
Всього	2903	2767
Інші внески та інша заборгованість перед членами		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	5	12
Цільові внески членів кредитної спілки	50	50
Інша заборгованість перед членами кредитної спілки		
Разом	55	62
Всього заборгованість перед членами	2958	2829

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки

Заборгованість за процентами нарахованими по внесках членів кредитної спілки включають:

**ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ПРОЦЕНТАМИ, НАРАХОВАНИМИ ПО ВНЕСКАХ
ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ**

Таблиця 17.2

	2017	2016
Заборгованість за процентами, нарахованими по внесках (вкладах) на депозитні рахунки		
Непоточні	1	4
Разом	1	4
Поточні		
Поточна заборгованість за довгостр. зобов'язаннями	32	32
До запитання	1	1
До 3-х місяців		
Від 3-х до 12-и місяців	13	11
Разом	46	44
Всього	47	48
Заборгованість за процентами (дівидендами), нарахованими по пайових внесках		
Обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки		
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки	8	11
Разом	8	11
Всього заборгованість за процентами перед членами	55	59

Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання включають:

ІНШІ ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Таблиця 17.3

	2017	2016
Заборгованість за процентами, нарахованими по внесках (вкладах) на депозитні рахунки		
Зобов'язання перед особами, що припинили членство	2	2
Інші зобов'язання	7	6
Разом інші зобов'язання, що не є фінансовими	9	8

Примітка 18 Капітал

Пайовий капітал

Пайовий капітал формується із пайових внесків членів Спілки, що вносяться при вступі у кредитну спілку. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як

фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Рішенням загальних зборів за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми додаткового пайового внеску, який повертається виключно в разі припинення членства в кредитній спілці.

ПАЙОВИЙ КАПІТАЛ

Таблиця 18.1

	2017	2016
Пайові внески членів спілки (обов'язкові)	21	20
Пайові внески (обов'язкові періодичні)		
Разом	21	20

Додатковий капітал

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних активів.

Цільовий внесок у додатковий є внеском цільового призначення члена кредитної спілки, який формує додатковий капітал кредитної спілки. Рішенням загальних зборів, за умови, якщо така можливість передбачена статутом кредитної спілки, може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал.

Благодійні внески в додатковий капітал спрямовуються на формування додаткового капіталу кредитної спілки.

Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на ці внески не здійснюються.

Додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків.

ДОДАТКОВИЙ КАПІТАЛ

Таблиця 18.2

	2017	2016
Цільові внески членів кредитної спілки в додатковий капітал (обов'язкові періодичні)		
Благодійні внески фізичних та юридичних осіб		
Разом		

Капітал (резерв) переоцінки

Резерв з переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів та ін. використовується для відображення збільшення справедливої вартості, а також їх зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Рух за статтями резервів переоцінки був таким:

РЕЗЕРВ З ПЕРЕОЦІНКИ

Таблиця 18.3

	2016	Приріст	Списання	2017
Резерв з переоцінки основних засобів				
Резерв з переоцінки нематеріальних активів				
Резерв з переоцінки фінансових інструментів				
Резерв з переоцінки інший				
Разом				

Резервний капітал

Резервний капітал призначено для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки та інших джерел, перелік яких визначено статутом кредитної спілки.

РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ

Таблиця 18.4

	2017	2016
Резервний капітал, сформований за рахунок:		
- вступних внесків членів кредитної спілки	63	60
- доходу кредитної спілки	246	334
- інших джерел	298	297
Разом	607	691

Резервний капітал формується за графіком, передбаченим у положенні про фінансове управління кредитної спілки, до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Зміна графіка формування резервного капіталу може здійснюватися не частіше ніж раз на рік. За рішенням спостережної ради, якщо така можливість передбачена порядком розподілу доходу, затвердженим рішенням загальних зборів, кредитна спілка має право спрямовувати на формування резервного капіталу частину доходу більшу, ніж передбачена графіком формування резервного капіталу.

Резервний капітал використовується, як першочергове джерело покриття збитків кредитної спілки за результатами фінансового року в зазначеному порядку за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Примітка 19 Доходи

Доходи за звітні періоди включають наступне:

Дохід від реалізації послуг

ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГ

Таблиця 19.1

	2017	2016
Доходи за наданими кредитами:		
- членам кредитної спілки	1369	1301
Разом	1369	1301

Інші операційні доходи

ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ

Таблиця 19.2

	2017	2016
Інші операційні доходи від:		
- первісного визнання та від зміни вартості активів за справедливою вартістю		
- реалізації інших оборотних активів		4
- штрафів, пені, неустойки		
- відшкодування раніше списаних активів	130	62
- списання кредиторської заборгованості		14
- безоплатно одержаних оборотних активів		
Разом	130	80

Інші фінансові доходи

ІНШІ ФІНАНСОВІ ДОХОДИ

Таблиця 19.3

	2017	2016
Дохід за кредитами, наданими іншим кредитним спілкам		1
Дохід за вкладами на депозитних рахунках в банках	127	95
Дохід за вкладами на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці		
Дохід на внески, внесені до капіталу кооперативного банку та об'єднаної кредитної спілки		2
Відсотки одержані		
Інші доходи від фінансових операцій		
Разом	127	98

Інші доходи

ІНШІ ДОХОДИ

Таблиця 19.3

	2017	2016
Дохід від реалізації фінансових інвестицій		
Дохід від безоплатно одержаних активів		
Інші доходи від звичайної діяльності	24	16
Разом	24	16

Примітка 20 Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на персонал, інші адміністративні та операційні витрати включають:

Матеріальні витрати

МАТЕРІАЛЬНІ ВИТРАТИ

Таблиця 20.1

	2017	2016
Витрати сировини й матеріалів	2	2
Витрати палива й енергії		
Витрати будівельних матеріалів		
Витрати запасних частин	11	6
Інші матеріальні витрати	4	5
Матеріальні витрати разом	17	13

Витрати на персонал

ВИТРАТИ НА ПЕРСОНАЛ

Таблиця 20.2

	2017	2016
Заробітна плата та премії	382	346
Нарахування на фонд заробітної плати	84	76
Витрати на персонал разом	466	422

Інші адміністративні та операційні витрати

ІНШІ АДМІНІСТРАТИВНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Таблиця 20.3

	2017	2016
Оренда та утримання приміщень	163	152
Ремонт та обслуговування основних засобів	6	8
Витрати на розрахунково-касове обслуговування та інші банківські послуги	7	13
Витрати охорону та інше утримання офісу	5	5
Послуги зв'язку та інтернет	15	12
Резерв сумнівних боргів	88	25
Витрати на проведення загальних зборів та презентаційні витрати	4	3
Юридичні та консультаційні послуги	104	87
Операційні податки		
Витрати на відрядження та відповідні витрати	8	4
Витрати на страхування		
Благодійна діяльність		

Витрати на сплату членських внесків до асоціацій та об'єднань кредитних спілок та відрахування до спільних фінансових фондів (метою формування яких є фінансове оздоровлення кредитних спілок)	11	11
Пені та штрафи сплачені	1	1
Обслуговування орендованих основних засобів	66	64
Інше	30	28
Інші адміністративні та операційні витрати разом	505	413

Примітка 21 Управління ризиками

Діяльності кредитної спілки притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Спілки, а кожен співробітник Спілки несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Спілка наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей в сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. При цьому Спілка має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей в сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками. Регулярний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Правління здійснює управління активами та пасивами Спілки у відповідності до нормативно-правової бази України, забезпечує баланс між ризиками та прибутками та також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за дотримання індивідуальних лімітів у межах, встановлених Спостережною радою. Усі дозволи на надання кредитів видаються Кредитним комітетом.

Внутрішній аудит

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Спілка здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які вона наражається, керуючись як рекомендаціями Нацкомфінпослуг, так і власним досвідом. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники Нацкомфінпослуг та ліміти, прийняті в Спілці.

Зниження ризику

Спілка активно використовує різні види забезпечення (заставу, поруку, гарантію, ін.) для зниження кредитного ризику. Використання забезпечення кредиту дає Спілці можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Забезпечення є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Спілки надати кредит не приймається лише на основі наявності достатнього забезпечення по даному кредиту. Кожне рішення надати кредит супроводжується кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Спілки.

Спілка вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, працівники на яких покладено обов'язки з управління ризиками несуть відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці із ним. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Спілки та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Спілки до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо певна група членів працюють на одному або декількох суб'єктах господарювання, що здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють здатність членів Спілки виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Спілки включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою. Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років не було значної концентрації ризику у кредитному портфелі Спілки.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Спілкою збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань. Спілка здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який вона готова взяти на себе, стосовно окремих членів і географічної концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Спілка запровадила процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності членів. Ліміти встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного члена. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Спілці оцінювати потенційний збиток в результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні дії для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Спілка сегментує кредитний портфель у залежності від мети надання кредиту на наступні категорії:

- ✓ комерційні кредити;
- ✓ кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- ✓ кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- ✓ кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;

✓ споживчі кредити.

Аналіз за строками погашення прострочених кредитів, корисність яких не зменшилась, за класами фінансових активів:

Більш детальна інформація стосовно резерву під зменшення корисності кредитів наведена в Примітці 14 "Резерви під зменшення корисності та інші резерви".

Аналіз зменшення корисності

Для цілей визнання збитків від зменшення корисності фінансових активів у бухгалтерському обліку, Спілка використовує модель понесених збитків. Ця модель передбачає, що збитки мають бути визнані лише тоді, коли спостерігаються об'єктивні випадки понесення збитків.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають:

- ✓ існують будь-які відомі труднощі щодо надходження грошових потоків від членів; або
- ✓ порушення первісних умов договору.

Спілка здійснює аналіз зменшення корисності у двох напрямках: створення резерву під зменшення корисності на сукупній та індивідуальній основі.

Резерв під зменшення корисності кредитів на сукупній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності наданих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Спілка аналізує резерви під зменшення корисності на кожну звітну дату. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу зменшення корисності окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі зменшення корисності. Надалі резерв під зменшення корисності переглядається на предмет відповідності загальній політиці Спілки.

Резерв під зменшення корисності на індивідуальній основі

Спілка визначає суму резерву під зменшення корисності окремо за кожним безнадійним кредитом в індивідуальному порядку на повну суму цієї заборгованості. Збитки від зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Також Спілка моніторить коефіцієнти ризиковості операцій, встановлені Нацкомфінпослуг:

КОЕФІЦІЄНТИ РИЗИКОВОСТІ ОПЕРАЦІЙ

Таблиця 21.1

	Нормативне значення	2017	2016
3.2.1. Максимальний розмір кредиту, наданого одному члену, у співвідношенні до капіталу кредитної спілки	<=20	19.8	18.7
3.2.2. Максимальний залишок за наданими кредитами одного члена у співвідношенні до капіталу спілки	<=25	21.8	18.7
3.2.3. Загальна сума заборгованості за кредитами, що пов'язані з великими ризиками у співвідношенні до капіталу спілки	<=500	40.2	48.1

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – це ризик того, що Спілка не зможе виконати свої зобов'язання за виплатами при настанні строку їх погашення у звичайних або непередбачених умовах. Ризик ліквідності включає неможливість управляти незапланованим скороченням або змінами в

джерелах фінансування. Ризик ліквідності також виникає внаслідок нездатності розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їх вартості.

Управління ліквідністю спрямоване на досягнення достатнього рівня ліквідних активів та підтримку диверсифікованої ресурсної бази, а також на дотримання діючого законодавства та нормативно-правових актів щодо управління ризиком ліквідності.

Для забезпечення ефективності управління ліквідністю, Спілка управляє як активами, так і пасивами. Основні джерела фінансування включають внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також надходження додаткових пайових внесків.

Для контролю за ризиком ліквідності, Спілка на регулярній основі здійснює моніторинг позицій щодо ліквідності. Основним методом аналізу є аналіз строкової структури активів та пасивів Спілки. Для чого формуються звіти, що включають дані про строки погашення всіх балансових активів та пасивів. Спілка вважає, що аналіз продуктів за строками кінцевого погашення не в повній мірі відображає реальний рух грошових коштів. Спілка досліджує динаміку таких продуктів. За результатами аналізу такої динаміки, Спілка розробляє сценарії ситуацій з ліквідністю.

Також Спілка щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності та управління джерелами фінансування, встановлені Нацкомфінпослуг:

КОЕФІЦІЄНТИ ЛІКВІДНОСТІ

Таблиця 21.2

	Нормативне значення	2017	2016
4.1.1. Норматив міттевої ліквідності визначається як співвідношення суми грошових коштів у касі та поточних рахунках у банках до суми внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки до запитання	≥ 12 або ≥ 10	278.8	609.5
4.2.1. Норматив короткострокової ліквідності визначається як співвідношення ліквідних активів з початковим терміном погашення до одного року до короткострокових зобов'язань з початковим терміном погашення до одного року	≥ 100	267	292.2
3.2.4. Загальна сума залучених на договірних умовах кредитів банків, ОКС інших установ у співвідношенні до вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки момент залучення	≤ 50		
3.2.5. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом у співвідношенні до загальних зобов'язань кредитної спілки	≤ 10	1.5	1.4

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Спілки станом на 31 грудня 2017 та 2016 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Таблиця 21.3

2017 р.	До 3-х міс.	3-12 міс.	1-5 років	Понад 5 рок.	Всього
Заборгованість перед кредитними установами					
Заборгованість перед членами:					
- внесками (вкладами) на депозитні рахунки	673	2092	138		2903
- додатковими пайовими внесками	5	X	X	X	5
- цільовими внесками	50	X	X	X	50
- іншою заборгованістю		X	X	X	
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2017 р.	728	2092	138		2958

2016 р.	До 3-х міс.	3-12 міс.	1-5 років	Понад 5 рок.	Всього
Заборгованість перед кредитними установами					
Заборгованість перед членами:					
- внесками (вкладами) на депозитні рахунки	470	2049	248		2767
- додатковими пайовими внесками	12	X	X	X	12
- цільовими внесками	50	X	X	X	50
- іншою заборгованістю		X	X	X	
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання станом на 31.12.2016 р.	532	2049	248		2829

Ринковий ризик

Ринкові ризики – це ризики, пов’язані з можливими збитками через коливання різноманітних ринкових чинників (наприклад, процентних ставок, тощо). Ринковий ризик включає: процентний ризик, валютний ризик, ціновий ризик та ризик дострокового погашення.

Спілка використовує різноманітні методи та підходи для аналізу та контролю ринкового ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів.

Спілка використовує різноманітні підходи та методи для аналізу процентного ризику. Основним інструментом є аналіз активів та пасивів за строками до перегляду процентних ставок. Спілка має можливість формувати відповідний звіт на щоденній основі.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Спілки.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції в іноземній валюті, то для Спілки невластивий валютний ризик.

Ціновий ризик

Ціновий ризик – ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін незалежно від того, спричинені ці зміни факторами, які властиві конкретному типу цінних паперів або їх емітенту, чи факторами, які впливають на всі цінні папери в обігу на ринку.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операцій із цінними паперами, то для Спілки невластивий ціновий ризик.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Спілкою фінансового збитку внаслідок того, що її члени та контрагенти погасять зобов’язання або вимагатимуть погашення зобов’язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років керівництво вважає, що для Спілки невластивий ризик дострокового погашення.

Операційний ризик

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків Спілки внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій.

До цієї категорії належать всі види шахрайств, юридичний ризик і не належить стратегічний та репутаційний ризик. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик

може призвести до фінансових збитків мати правові чи регулятивні наслідки або спричинити шкоду репутації.

Концепція контролю, моніторингу й своєчасного реагування на потенційні ризики є ефективним інструментом управління ризиками. Контролі включають в себе ефективний розподіл обов'язків, прав доступу, процедур авторизації, навчання персоналу та процедури оцінки ризиків.

Рівень операційних ризиків знижений завдяки комплексу заходів, що включає: впровадження системи управління операційних ризиків, аналіз та моніторинг процесів та продуктів в частині управління операційними ризиками, навчання персоналу та підвищення обізнаності працівників про операційні ризики в цілому, контроль за дотриманням працівниками Спілки нормативних документів.

Примітка 22 Договірні та умовні зобов'язання

Оподаткування

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвивається по мірі переходу до ринкової економіки. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. Керівництво вважає, що Спілка дотримувалася всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були нараховані та сплачені. У випадках, коли ризик відпливу ресурсів є ймовірним, Спілка нараховує податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва.

Діяльність Спілки та її фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Спілки вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з її операційною діяльністю, не будуть мати на Спілку більшого впливу, ніж на інші подібні суб'єкти господарювання в Україні.

Станом на 31.12.2017 року керівництво Спілки вважає, що інтерпретація Спілкою норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Спілка виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Спілки.

Примітка 23 Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Спілки стосовно погашення наведено у Примітці 21 "Управління ризиками".

	До 1 року 2017	Понад 1 рік 2017	Всього 2017	До 1 року 2016	Понад 1 рік 2016	Всього 2016
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	615		615	338		338
Фінансові інвестиції	550	43	593	1000	43	1043
Кредити надані та інші активи, що не є фінансовими активами	2345		2345	2036		2036
Заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	115		115	108		108
Активи призначені для продажу				15		15
Інвестиційна нерухомість						
Основні засоби		218	218		252	252
Нематеріальні активи		1	1		2	2
Запаси	8		8	9		9
Інші активи	27		27	25		25
Всього активів	3660	262	3922	3531	297	3828
Зобов'язання						
Заборгованість перед кредитними установами						
Заборгованість перед членами	2862	150	3012	2634	255	2889
Поточні зобов'язання з податку на прибуток				4		4
Резерви						
Інші зобов'язання	163		163	112		112
Всього зобов'язань	3025	150	3175	2750	255	3005
Чиста сума	635	112	747	782	42	823

Аналіз строків погашення відображає сальдо сум, що підлягають оплаті в строк до одного року. Також, заборгованість перед членами включає строкові внески (вклади) на депозитні рахунки та додаткові пайові внески (Примітка 17 "Заборгованість перед членами та інші поточні зобов'язання"). Згідно із законодавством України, Спілка зобов'язаний виплатити ці внески на вимогу члена. Однак, Спілка не очікує, що багато членів вимагатимуть повернення раніше дати закінчення строку договору, а також очікує, що значну частину внесків (вкладів) на депозитні рахунки буде пролонговано. Зазначені сальдо відображені за їх строком погашення згідно укладених договорів.

Примітка 24 Операції з пов'язаними сторонами

У визначенні кола пов'язаних сторін кредитна спілка регулюється ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». У фінансовій звітності на вимогу МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію про зв'язані сторони окремо по членах органів управління, до яких відносяться члени правління та спостережної ради, а також фахівець з внутрішнього аудиту(контролю) та членах сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора. До ключового управлінського персоналу відносяться працівники, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Спілки прямо чи опосередковано, а також їхні прямі родичі першого ступеня споріднення. Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятися від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

	Органи управління 2017	Ключовий управлінськ. персонал 2017	Органи управління 2016	Ключовий управлінськ. персонал 2016
Кредити надані:				
- непогашені кредити на 1 січня, загальна сума	126	7	163	15
- кредити видані протягом року	192		174	31
- погашення кредитів протягом року	209	7	211	39
- інші зміни				
- непогашені кредити на 31 грудня, чиста сума	109		126	7
Внески (вклади) членів на депозитні рахунки:				
- станом на 1 січня, загальна сума	1057		503	65
- отримані протягом року	1129		2012	66
- погашені протягом року	1239		1458	131
- інші зміни				
- станом на 31 грудня, чиста сума	947		1057	
Додаткові пайові внески членів кредитної спілки:				
- станом на 1 січня	2		67	1
- отримані протягом року	1			3
- погашені протягом року	1		65	4
- інші зміни				
- станом на 31 грудня	2		2	
Поточні рахунки станом на 31 грудня				
Зобов'язання та гарантії видані				
Зобов'язання та гарантії отримані				

	Органи управління 2017	Ключовий управлінськ. персонал 2017	Органи управління 2016	Ключовий управлінськ. персонал 2016
Нараховані проценти по кредитах	33	1	29	2
Нараховані проценти по депозитах	185		178	8
Нараховані проценти по додатковим пайовим внескам				
Інші операційні доходи				
Адміністративні витрати				

Примітка 25 Достатність капіталу

Співка здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Співки контролюється з використанням нормативів, встановлених Нацкомфінпослуг при здійсненні нагляду за Співкою.

Основною ціллю управління капіталом Співки є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності.

Станом на 31 грудня 2017 та 2016 років Співка повністю дотримувалася всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Співка управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з її діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Співка може коригувати суми за нарахованою платою (процентами) на пайові внески, що виплачуються пайовикам, повернути їм додатковий пайовий капітал. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами Нацкомфінпослуг

Згідно з вимогами Нацкомфінпослуг, Спілка має підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми її загальних зобов'язань.

НОРМАТИВИ ДОСТАТНОСТІ КАПІТАЛУ

Таблиця 25.1

	Нормативне значення	2017	2016
2.2.1. Нормативи достатності капіталу	≥ 10	21.9	26.3

Станом на 31.12.2017 та 31.12.2016 року норматив достатності капіталу Спілки перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

Норматив достатності регулятивного капіталу

Норматив достатності регулятивного капіталу (платоспроможності) визначається як співвідношення регулятивного капіталу (власних коштів) кредитної спілки до сумарних активів, зважених за ступенем ризику та суми залишку зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем, зважених за ступенем ризику.

Станом на 31.12.2017 та 31.12.2016 року показник достатності регулятивного капіталу Спілки, розрахований згідно з вимогами Нацкомфінпослуг та становив:

НОРМАТИВИ ДОСТАТНОСТІ РЕГУЛЯТИВНОГО КАПІТАЛУ

Таблиця 25.2

	Нормативне значення	2017	2016
2.2.2. Нормативи достатності регулятивного капіталу	≥ 8 або ≥ 7	28,1	35,8

Примітка 26 Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСБО 10 під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду

Примітка 27 Затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність за рік, що закінчується 31 грудня 2017, була затверджена Спостережною радою 12 лютого 2018 року. Зміни у фінансовій звітності після її затвердження не допускаються.

Керівник

_____
(Арсьонов Олег Валентинович)

Головний бухгалтер

_____
(Єрмоленко Оксана Петрівна)